

भाग ३
नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको
सूचना १

प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन (पन्थ्रौ संशोधन) नियमावली, २०८०

प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन नियमावली, २०८४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन ऐन, २०१४ को दफा ९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संस्थास नाम र प्रारम्भः** (१) यी नियमहरूको नाम “प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन (पन्थ्रौ संशोधन) नियमावली, २०८०” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन नियमावली, २०८४ को नियम ३ मा संशोधनः** प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेशन नियमावली, २०८४ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ३ को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ:-

“(२क) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेशको अधिकारक्षेत्रभित्र पर्ने प्राइभेट फर्मको रजिस्ट्रेशन गराउन चाहने व्यक्तिले सम्बन्धित प्रदेश कानून बमोजिम रजिस्ट्रेशनको लागि सोही कानूनले तोकेको निकायमा दरखास्त दिनु पर्नेछ।”

३. **मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ७ को,-

- (१) उपनियम (२) मा रहेका "र सो अवधि भुक्तान भएपछि नवीकरण गर्दा दुई वर्षका लागि गरिनेछ" भन्ने शब्दहरू द्विकिएका छन्।
- (२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छः-
- "(२क) रजिस्ट्रेशन भएको प्राइभेट फर्मको उपनियम (१) वा (२) बमोजिमको अवधि समाप्त भएपछि नवीकरण गर्दा पाँच वर्षको लागि गरिनेछ।"
- (३) उपनियम (३) मा रहेका "अवधि समाप्त भएको मितिले ३५ दिनभित्र" भन्ने शब्दहरूको सदृश "अवधि समाप्त हुनुभन्दा ३५ दिन अगावै" भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपनियमको खण्ड (ग) मा रहेको "प्रतिवेदन" भन्ने शब्दको सदृश "प्रतिवेदन र सम्बन्धित प्राइभेट फर्मको प्रोप्राइटरले प्रमाणित गरेको अनुसूची-२ख. बमोजिमको वार्षिक कारोबारको फाँटवारी" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (४) उपनियम (३क) द्विकिएको छ।
- (५) उपनियम (४) मा रहेका "उपनियम (३) वा (३क)" भन्ने शब्दहरूको सदृश "उपनियम (३)" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (६) उपनियम (५) को सदृश देहायको उपनियम (५) राखिएको छः-

"(५) उपनियम (३) बमोजिमको अवधिभित्र प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेको प्राइभेट फर्मको धनीले सोको मनासिब कारण खुलाई प्राइभेट फर्मको अवधि समाप्त भएको मितिले दश वर्षभित्र नवीकरणको लागि सम्बन्धित कार्यालयमा दरखास्त दिन सक्नेछ।"

(७) उपनियम (५) पछि देहायको उपनियम (५क) थपिएको छः-

"(५क) उपनियम (५) बमोजिम दिएको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा मनासिब देखिएमा सम्बन्धित कार्यालयले पैतिस दिनभित्र देहाय बमोजिमको अवधिसम्मको लागि देहाय बमोजिमको नवीकरण दस्तुर लिई त्यस्तो प्राइभेट फर्म नवीकरण गरी दिनु पर्नेछः-

(क) प्राइभेट फर्मको अवधि समाप्त भएको मितिले तीन महिनासम्मको लागि उपनियम (४) को खण्ड (क) बमोजिमको दस्तुरको दोब्बर दस्तुर,

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित अवधि समाप्त भएको दिनदेखि एक वर्षसम्मको लागि उपनियम (४) को

- खण्ड (क) बमोजिमको
दस्तुरको तेव्वर दस्तुर,
- (ग) खण्ड (ख) मा उल्लिखित
अवधि समाप्त भएको
दिनदेखि पाँच वर्षसम्मको
लागि उपनियम (४) को
खण्ड (क) बमोजिमको
दस्तुरको चार गुणा दस्तुर,
- (घ) खण्ड (ग) मा उल्लिखित
अवधि समाप्त भएको
दिनदेखि दश वर्षसम्मको
लागि उपनियम (४) को
खण्ड (क) बमोजिमको
दस्तुरको पाँच गुणा
दस्तुर।"
- (द) उपनियम (६क) को खण्ड (ख) मा रहेका "आयकर
(स्थायी लेखा नम्बर)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "स्थायी
लेखा नम्बर" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (९) उपनियम (६घ) पछि देहायको उपनियम (६ड)।
थपिएको छः-
- "(६ड) कुनै कारणले प्राइभेट फर्मको नाम
वा रजिस्ट्रेशन नम्बर दोहोरो परी सञ्चालनमा रहेको
पाइएमा पहिले रजिस्ट्रेशन भएको प्राइभेट फर्मको नाम
र नम्बर यथावत राखी पछि रजिस्ट्रेशन भएको प्राइभेट
फर्मलाई नयाँ नाम र नम्बर दिन सकिनेछ।"

४. **मूल नियमावलीको नियम ९क. मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ९क. को सट्टा देहायको नियम ९क. राखिएको छः-

"९क. खारेज गर्दा लिनु पर्ने दस्तुर र जरिबाना असुल गर्ने"

(१) रजिष्ट्रेशन भई सञ्चालनमा रहेको वा नरहेको प्राइभेट फर्मको धनीले देहायका कागजात तथा विवरण संलग्न गरी त्यस्तो प्राइभेट फर्म खारेज गरी पाउँ भनी सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिन सक्नेछः-

- (क) प्राइभेट फर्मले तिर्न बुझाउन पर्ने अधिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको कर चुक्ता गरेको प्रमाण,
- (ख) प्राइभेट फर्मले तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको नवीकरण दस्तुर तथा जरिबाना,
- (ग) कुनै पनि दायित्व फरफारक गर्न बाँकी नरहेको स्वघोषणा,
- (घ) प्राइभेट फर्म सञ्चालनमा नरहेको भए सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पेस भएको कागजात तथा विवरण जाँचबुझ गर्दा प्राइभेट फर्म खारेज हुने मितिसम्म तिर्न बुझाउन बाँकी नवीकरण दस्तुर तथा जरिबाना लिई सम्बन्धित विभाग वा कार्यालयले त्यस्तो प्राइभेट फर्म खारेज गरिदिन सक्नेछ ।

(३) प्राइभेट फर्मको धनीले उपनियम (१)

बमोजिम प्राइभेट फर्म खारेजीको लागि निवेदन नदिएको भए तापनि देहायको अवस्था भएमा सम्बन्धित कार्यालयले प्राइभेट फर्मको रजिस्ट्रेशन खारेज गर्न सक्नेछः-

(क) नियम ७ को उपनियम (५)

बमोजिमको अवधिभित्र नवीकरण नगराएमा,

(ख) वार्षिक रूपमा बुझाउनु पर्ने फाँटवारी निर्धारित समयमा नबुझाएमा,

(ग) विभाग वा कार्यालयबाट अनुगमन गर्दा माग गरेको कागजात तथा जानकारी पेस नगरेमा वा आवश्यक सहयोग नगरेमा,

(घ) स्वीकृत इजाजत विपरीतको कुनै कार्य गरेको पाइएमा,

(ङ) प्रचलित कानून बमोजिम प्रत्येक वर्ष कर चुक्ता गरेको निस्सा पेस नगरेमा,

(च) आयात निर्यात गर्ने प्राइभेट फर्मको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम लेबलिङ र अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य निर्धारण गरेको नपाइएमा ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम प्राइभेट फर्म खारेज गर्नुअघि प्राइभेट फर्मको धनीलाई पन्ध्र दिनको समय दिई सफाइ पेस गर्ने मौका दिनु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिमको समयावधिभित्र सफाइ पेस हुन आएकोमा त्यस्तो सफाइ समेतलाई विचार गरी र सफाइ पेस नभएमा सफाइ पेस गर्ने अवधि समाप्त भएपछि सम्बन्धित कार्यालयले त्यस्तो प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन खारेज गर्ने वा नगर्ने कुराको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपनियम (५) बमोजिम प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन खारेज भएमा सो मितिदेखि त्यस्तो प्राइभेट फर्मको नाममा कारोबार गर्न पाइने छैन ।

(७) उपनियम (३) बमोजिमको अवस्थामा प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन खारेज गर्दा त्यस्तो प्राइभेट फर्मले ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम तिन बुझाउन पर्ने दस्तुर तथा जरिबाना बाँकी रहेछ भने त्यस्तो प्राइभेट फर्मको धनीबाट सरकारी बाँकी सरह असुल गरिनेछ ।

(८) सम्बन्धित कार्यालयले उपनियम (२) वा (५) बमोजिम रजिष्ट्रेशन खारेज भएको प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन अभिलेखमा खारेज भएको व्यहोरा जनाई सोको जानकारी सम्बन्धित कार्यालय मार्फत प्राइभेट फर्मको धनीलाई दिई विभागको वेबसाइटमा समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । "

५. **मूल नियमावलीमा नियम ९ख. थप:** मूल नियमावलीको नियम

९क. पछि देहायको नियम ९ख. थपिएको छः-

"९ख. **विद्युतीय सूचना प्रणालीको प्रयोग गर्न सक्ने:** (१) यस नियमावली बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयमा पेस गर्नु पर्ने कुनै दरखास्त बुझिलिन तथा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन प्रमाणपत्र वा सो सम्बन्धी कार्यको निस्सा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित कार्यालयले विद्युतीय सूचना प्रणालीको प्रयोग गर्न सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयले निस्सा जारी गर्दा विद्युतीय हस्ताक्षर वा अन्य सुरक्षा कोड राखेर जारी गर्न सक्नेछ।

(३) विद्युतीय सूचना प्रणाली तथा सोको प्रयोग सम्बन्धी कार्यविधि सम्बन्धित विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(४) आर्थिक वर्षभरिमा प्राइभेट फर्मबाट गरिएको वार्षिक कारोबारको फाँटवारी अनुसूची-२ख. बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी त्यस्तो प्राइभेट फर्मको धनीले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले पैतिस दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा पेस गर्नु पर्नेछ।"

६. **मूल नियमावलीमा नियम १०ख. थप:** मूल नियमावलीको नियम

१०क. पछि देहायको नियम १०ख. थपिएको छः-

"१०ख. **प्रदेश कानून बमोजिम हुने:** प्रदेशको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने भई ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशमा जिम्मेवारी हस्तान्तरण गरिएका

प्राइभेट फर्मको विवरण हेरफेर, प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि जारी गर्ने, नवीकरण, खारेजी लगायत यस नियमावली बमोजिम विभागबाट सम्पादन भई आएका कार्य सम्बन्धित प्रदेश कानून बमोजिम सोही कानूनले तोकेको निकायबाट हुनेछ । ”

७. **मूल नियमावलीको अनुसूचीमा संशोधनः** मूल नियमावलीको,-

(१) अनुसूची-१ मा रहेका “दरखास्तवालाको माथि लेखिए बमोजिमको नाम, थर, वतन ठीक दुरुस्त छ भनी सनाखत गर्ने” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “यस दरखास्तमा लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो, झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला, बुझाउँला । ” भन्ने शब्दहरू राखी सो भन्दा पछि देहायको द्रष्टव्य थपिएको छः -

“द्रष्टव्यः पुँजी कायम वा पुँजी वृद्धि गर्दा निवेदनका साथ देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गनु पर्नेछः-

(१) दश लाख वा सोभन्दा कम पुँजी भएको प्राइभेट फर्मको हकमा व्यवसायीको स्वघोषणा ।

(२) कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको खातामा प्रोप्राइटर वा प्राइभेट फर्मको नाममा रहेको बचत रकमको यथार्थ विवरण ।

(३) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित सञ्चित नाफा (रिजर्भ एण्ड एक्युमुलेटेड प्रफिट) को असी प्रतिशतले हुन आउने रकम ।

- (४) सम्पत्ति बेचबिखन गरी आएको रकम भए
सो व्यहोरा खुल्ने कागजात।”
- (२) अनुसूची- २क. पछि संलग्न बमोजिमको अनुसूची- २ख.
थपिएको छ ।
८. **खारेजी:** मूल नियमावलीको नियम १० खारेज गरिएको छ।

"अनुसूची-२ख.

(नियम ७ को उपनियम (३) को खण्ड (ग) र नियम ९ख. को
उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)
वार्षिक कारोबारको फॉटवारी

श्री .....
..... विभाग/कार्यालय,
..... ।

यस ..... फर्मको आ. व.
...../..... को साल ..... साउन १ गतेदेखि ..... साल असार
मसान्तसम्मको वार्षिक कारोबारको विवरण देहाय बमोजिम पेस गरेको
छुः-

(१) **प्राइभेट फर्मको विवरणः**

- (क) प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन नम्बरः
(ख) प्राइभेट फर्मको पूरा नामः
(ग) प्राइभेट फर्मको ठेगानाः
(घ) प्राइभेट फर्म धनीको नाम, थरः
(ङ) प्राइभेट फर्म धनीको ठेगानाः

खण्ड ७३) संख्या ५३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८०।१०।२५

(२) कारोबारको विवरणः

वस्तु/ सेवाको नाम वा विवरण	एकाइ	गत वर्षको बीकी वस्तु	पेस गरेको अवधिमा आएको वस्तु	विक्री परिमाण वा थान	बाँकी परिमाण वा थान	छरिद भूम्य (प्रति एकाइ)	कर, महसुल, भाडा, इन्वाइ (प्रति एकाइ)	जम्मा भरेको भूम्य (प्रति एकाइ)	कुल नापा (प्रति एकाइ)	विक्री दर (प्रति एकाइ)	प्रशासनिक/अन्य चुर्च (प्रति एकाइ)	के फि य त

माथि लेखिए बमोजिमको विवरण ठीक छ, फरक पारी
लेखिएको ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

प्रोप्राइटरको,-

दस्तखतः

नाम, थरः

मोबाइल नम्बर र ईमेलः"